

Arbejdshukommelsen – fundamentet for børns læring

Giv eleverne tid til refleksion og repetition

Af Claus Tindbæk, cand.psych.aut

ARBEJDHUKOMMELSEN (AHK) SPILLER EN central rolle for, hvordan vi fungerer i vores dagligdag.

Den hjælper os med at holde styr på vores adfærd, hvor vi er på vej hen, hvad det er vi gerne vil sige, problemløse, samt skelne mellem relevant og irrelevant information og forskellig stimuli.

At gøre brug af arbejdshukommelsen er den proces der foregår, når elever taler, læser, skriver, regner, repeterer, fordyber sig samt stiller spørgsmål; hermed en essentiel rolle for børns læring i skolen.

Flere bolde i luften

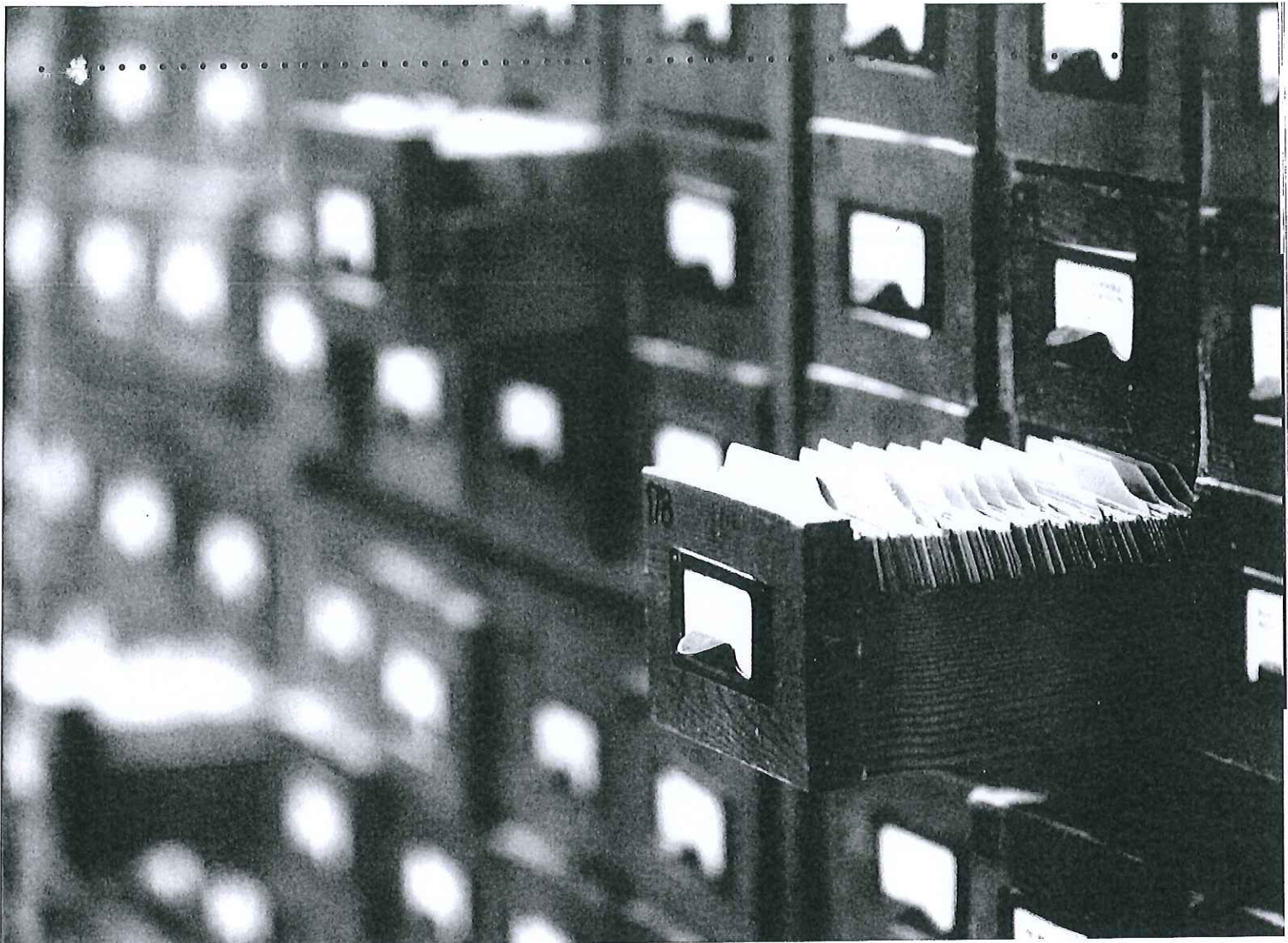
En læringsmæssig proces for den respektive elev handler nemlig om, at eleven er i stand til at fastholde og bearbejde viden i 'sin' AHK, før eleven lagrer det i sit langtidshukommelses- 'bibliotek', så den faktuelle viden kan 'genkendes og genkaldes', når dette er vedkommende.

AHK, som betegner mødet mellem kortids/øjeblikks- og langtidshukommelsen, er et udtryk for, hvor megen information og hvor mange tanker vi kan være bevidst om samtidigt – 'hvor mange bolde vi kan have i luften', inden vi fremkommer med et svar.

Voksne omkring et barn med en svag arbejdshukommelse fortæller, at han/hun har vanskeligheder ved at

For at kunne lære må man først forstå. Og det kræver opmærksomhed fra læreren - at læreren har kendskab til elevens arbejdshukommelse.

huske beskeder selv i få sekunder. Udsagn fra lærere er f. eks.: 'Kan ikke holde fast i et bestemt emne, når han/hun taler', 'Glemmer hvad han/hun er i gang med' og 'Har problemer med at huske ting, selv i få minutter'.

Advarselssignaler

Det er essentielt, at læreren bliver opmærksom på selve problemet/udfordringen, og har kendskab til de mest fremtrædende advarselssignaler; ufuldstændig genkaldelse, mangel på evnen til at følge instruktioner, fejl med hensyn til hvor langt eleven er kommet i forbindelse med en mere kompleks opgave, samt tegn på tristhed, apati, urolig adfærd m.m. Flere forskningsforsøg har påvist at personer med svag AHK-kapacitet ikke er i stand til at skelne mellem relevant og irrelevant information.

En velfungerende AHK er central i forhold til succesfulde læreprocesser. Derfor er netop viden om AHK's funktioner vigtigt for alle lærere. Men også eleverne selv kan have stor nytte af viden om – og opmærksomhed på – egen hukommelsesstil, fordi man som elev også skal

Claus Tindbæk, cand.psych. aut arbejder bl.a. med børns arbejdshukommelse (AHK)

'lære at lære', mens man går i skole. Ellers kan eleven ikke lære at udnytte sine styrkesider optimalt og tackle sine svage områder i en optimal læringsoptik.

Sæt tempoet ned

Læreren kan med stor læringsmæssig gevinst til følge bede eleverne gøre sig tanker om, hvordan de husker det nye stof de bliver præsenteret for. Men det fordrer, at man indenfor klasserummets fire vægge sætter tempoet ned. Hermed en opfordring til lærerne om at blive endnu mere bevidste omkring at give eleverne tid til repetition (automatisering) og refleksion. Det nytter ikke noget, at lærerne kun har travlt med at have fokus på boglig viden. Hvis lærerne ikke fremmer elevernes refleksion, så bliver de fremover afhængige af, at andre skal fodre dem med information.

Hukommelse er fundamentet for læring, idet: 'Det der ikke huskes, er jo ikke lært ...'